

Proč má smysl pracovat s původci

NÁSILÍ

ve vztazích?

LIGA OTEVŘENÝCH MUŽŮ

SPONDEA

INTERVENČNÍ CENTRUM
pro osoby ohrožené domácím násilím
ZSI Kladno, p.o.

Diakonie
Českobratrská církev evangelická

 Persefona

 Tvá volba

 Pro Dialog

Centrum
J. J. Pestalozziho

VIOLENCE OFF

 PROGRAM VIOLA

1/3

českých žen zažila
násilí ve vztahu

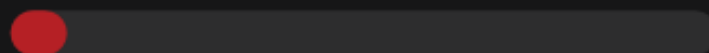
30 %

populace se dopouští
násilí ve vztazích

FYZICKÉ NÁSILÍ

Nejčastějšími formami fyzického násilí jsou facky, strkání, kousání a omezování v pohybu. Jedná se o násilné epizody v posledních 12 měsících.

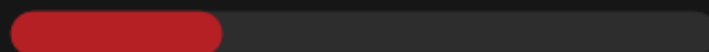

8 %

PSYCHICKÉ NÁSILÍ

Nejvíce na sebe ve vztazích lidé křičí, urážejí se a ponižují. Epizody v posledních 12 měsících.

30 %

4 děti v každé školní třídě

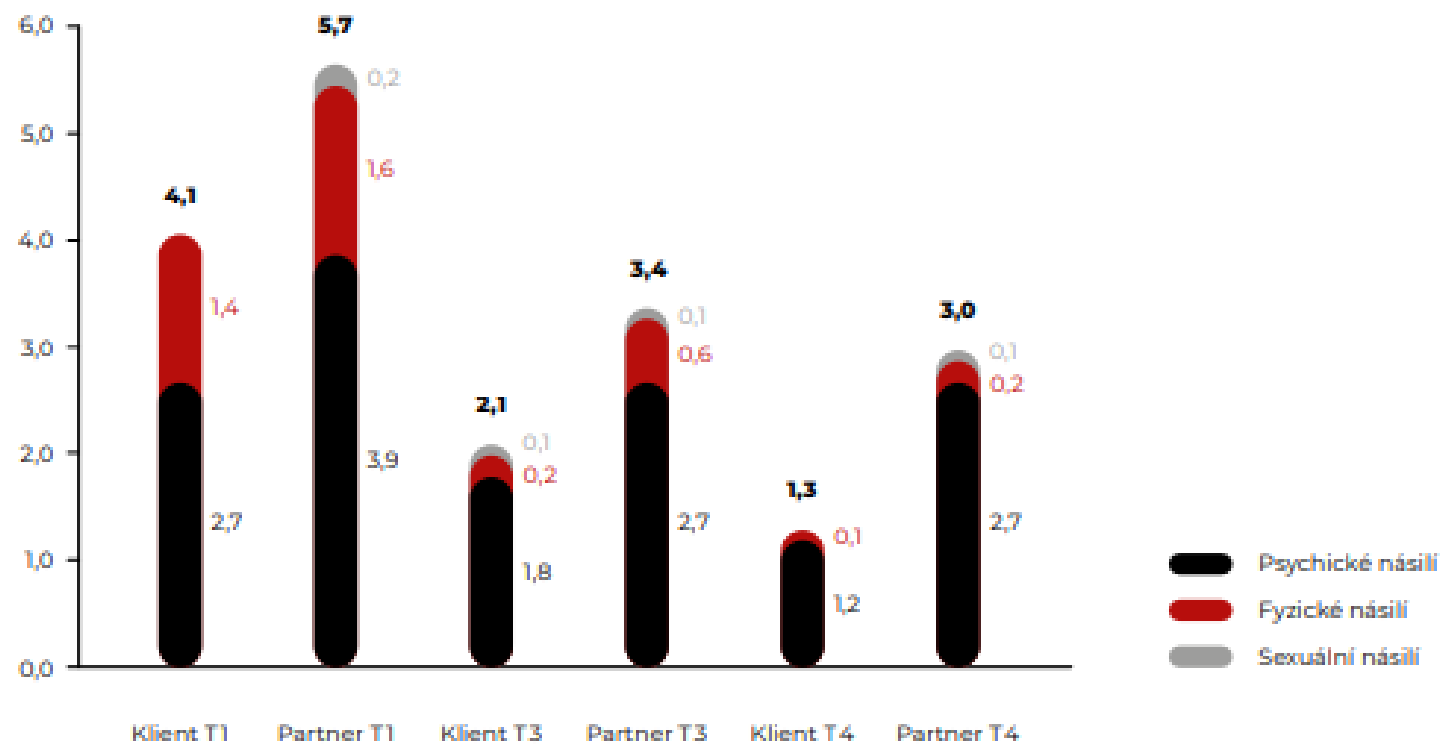
zažívají násilí v rodině. Násilí v rodině znamená větší pravděpodobnost zdravotních potíží, závislost na návykových látkách nebo zhoršení učení. (1) Je zde také velké riziko, že se u těchto dětí stane násilí součástí života i v dospělosti.

8 z 10 mužů,
kteří dochází na psychoterapie
zaměřené na násilné chování,
sami zažili násilí v dětství. (2)

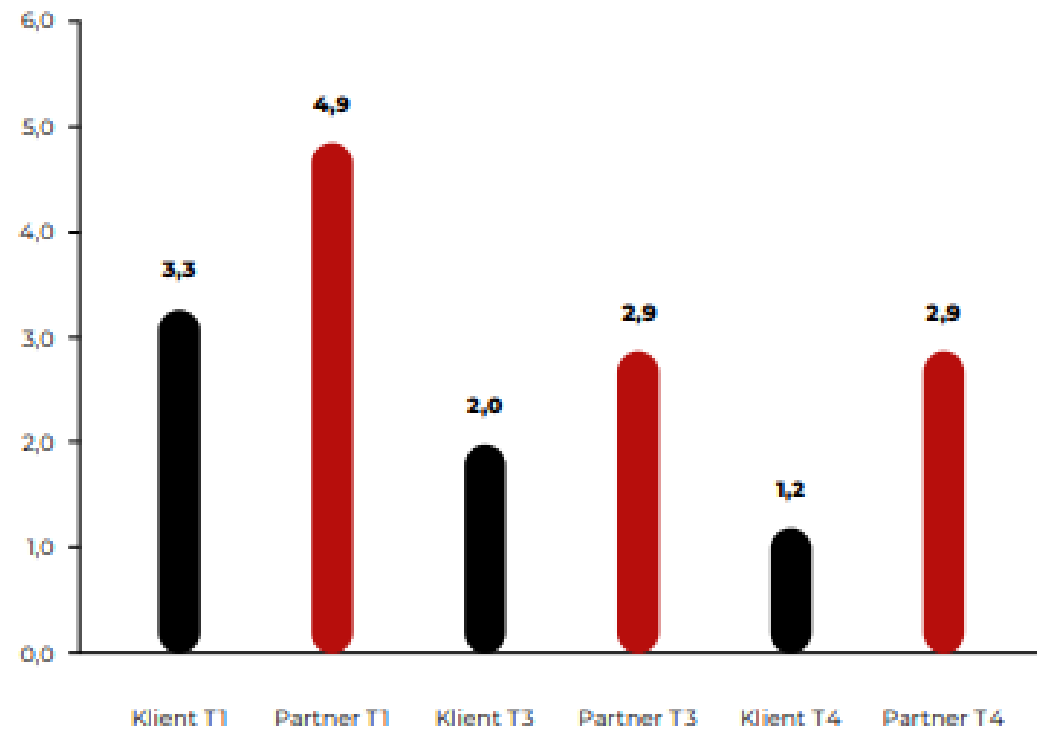
Bez práce s osobami, které se dopouští násilí,
nelze problém násilí ve vztazích úspěšně řešit.

Průměrný počet násilných aktivit

Zdroj: IMPACT Toolkit, Klient (37), Partnerka (37), T1 = vstup do terapie, T3 = konec terapie, T4 = 6 měsíců po terapii

Intenzita násilného chování – psychické násilí

Zdroj: IMPACT Toolkit, Klient (37), Partnerka (37), T1 = vstup do terapie, T3 = konec terapie, T4 = 6 měsíců po terapii

Násilí nás stojí miliardy

Výdaje na policii, vězeňství, zdravotnictví (ambulace i dlouhodobé důsledky násilí na zdraví), soudnictví či sociální zabezpečení. Analýza ÚV ČR v roce 2017 vyčíslila náklady na **14,7 miliard Kč ročně**. (3)

Skutečné náklady jsou však mnohem vyšší. Poslední analýza

z Norska (2× méně obyvatel) např. odhaduje náklady společnosti související s násilím ve vztazích na 185 miliard Kč ročně. (4)

Služby specializované na násilí **šetří peníze a kapacity dalších složek státu** (policie, OSPOD, soudy, Probační služba) i jiných sociálních, zdravotních a podpůrných služeb.

PROGRAMY PRO PŮVODCE NÁSILÍ

Až 21 % dospělé populace ČR

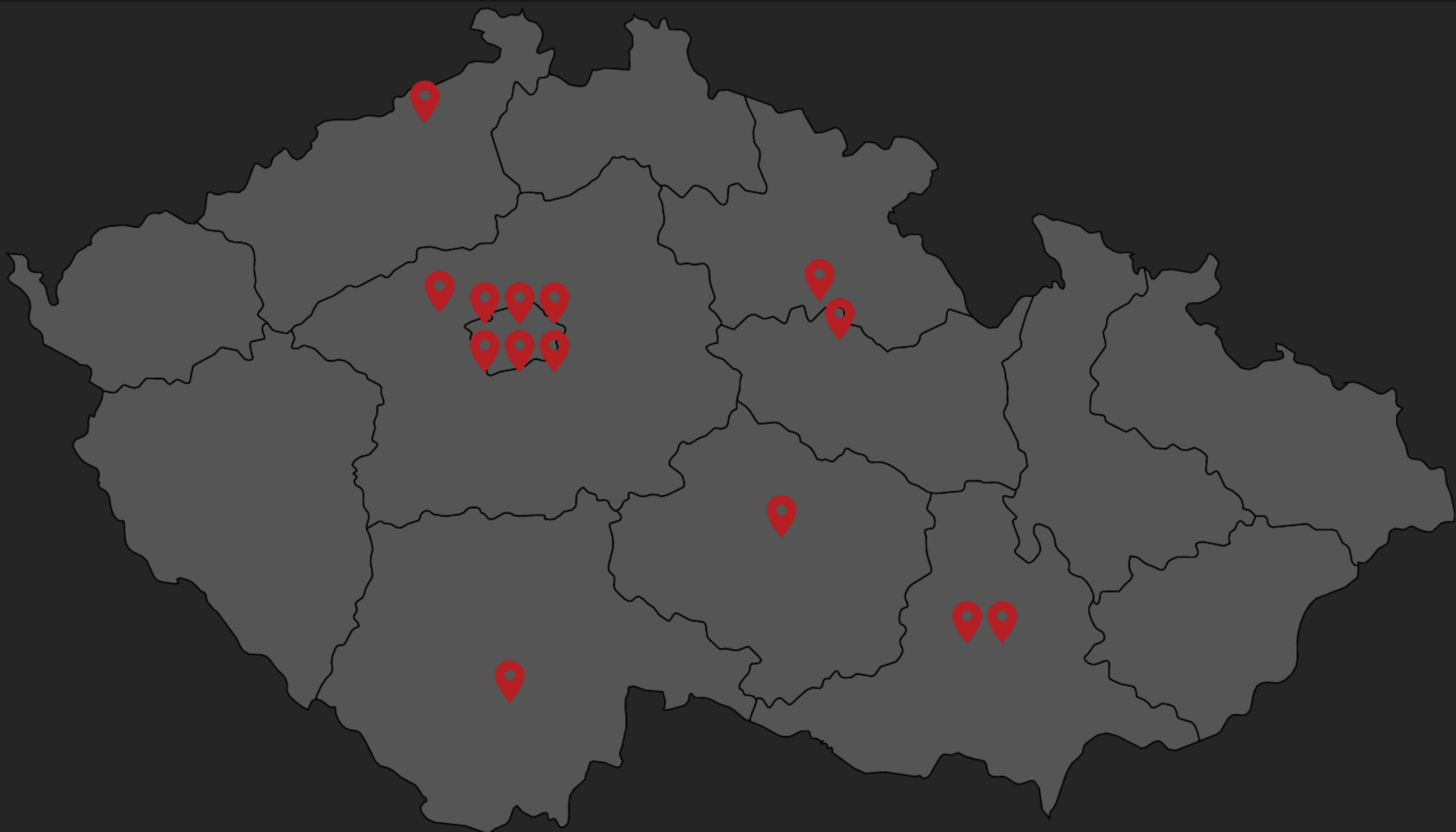
(1,4 milionu lidí) by využilo terapeutických programů. (5)

Jen 10 organizací nabízí programy,
převážně v Praze a Brně.

V 6 krajích není dostupný žádný terapeutický program.

V některých krajích mají programy minimální kapacitu.

Kapacita dosahuje 2 000 klientů, stovky klientů jsou odmítáni.

Co je potřeba?

- **Koncepce** práce s původci násilí
- **Systemové ukotvení a financování** => alespoň udržení stávajících kapacit
- **Aktualizace Minimálních standardů** pro práci s původci násilí
- KVALITA + KAPACITA (financování)

Střípky z podkladů
pro koncepci

Jak by měl vypadat systém?

- Využití **současných služeb** a jejich kapacit
- Meziresortní cesta s jasnou **koordinací** a ukotvením v **zákoně a standardech**
- Vytvoření specializovaných **Center pro práci s osobami, které se dopouští násilí (CODN)**

Centra pro práci s osobami, které se dopouští násilí (CODN)

- Cca 3-6 hodin intervenční podpory pro každého klienta a terapii
  - dobrovolní klienti, všichni vykázaní klienti, klienti při a po výkonu trestu, nařízení nebo doporučení soudem, OSPOD, PMS...
- **Varianta A** - fungují na základě zákona
- **Varianta B** - dojde k vytvoření/navýšení dotačního titulu
- Musí splňovat Minimální standardy pro práci s původci násilí, případně další standardy dle resortu (např. standardy soc. služeb)
- Pracují se všemi klienty – motivovanými i nemotivovanými, dobrovolnými i nařízenými/doporučenými/vykázanými.
- Cílem je, aby zachytila všechny potřebné klienty (inspirace Rakouskem)

3 typy klientů

- 1. **Motivovaný klient bez kontraindikací**
  - úvodní intervence CODN (3-6 hod.) – většinou kratší doba (diagnostická, mapovací a motivační fáze + risk assessment + **vyhodnocení a plán**)
  - následuje konzultační či terapeutická fáze dle potřeby a možností systému
    - Krátkodobé konzultace (cca 5-10 hod. – dle metodik organizací)
    - Střednědobá individuální terapie (cca 1 rok – dle metodik organizací)
    - Skupinová terapie
  - Ideálně následuje follow-up v CODN a vyhodnocení spolupráce
- 2. **Motivovaný klient s kontraindikacemi**
  - úvodní intervence CODN (3-6 hod.) – většinou kratší doba (diagnostická, mapovací a motivační fáze + risk assessment + **zasítování**)
  - je v CODN síťován na potřebné služby, kterými je potřeba projít před tím, než se s klientem budeme věnovat terapii násilí => např. adiktologické a psychiatrické služby

3 typy klientů

- 3. Nemotivovaný klient (bez náhledu na násilí)
  - úvodní intervence CODN (3-6 hod.) – (diagnostická, mapovací a motivační fáze + risk assessment)
  - V případě, že klient nemá náhled na násilí => aktivuje se jiný modul práce (**edukace** => informace o dalším postupu, info o tom, jak funguje TR atd.)
    - CPPN vydává zprávu pro OČTR či OSPOD => klient popírá násilí
    - Měl by existovat **mandát CODN** => organizace, které pracují s původci mají mít slovo v tom, s kým má smysl pracovat a kde má smysl pouze rozhodovat o případné represi, která je na OSPODu a soudu.

Organizace, které nejsou CODN

- Fungují podle Minimálních standardů pro práci s původci
- Poskytují rozmanité (terapeutické, konzultační) programy pro osoby, které se dopouští násilí
- Financování je nadále zajištěno meziresortně mimo režim CODN => nutné navýšení dotačních titulů
- Jedna organizace může provozovat CODN a zároveň může poskytovat další služby pro osoby, které se dopouští násilí.

Finanční zajištění systému

- MV/MPSV => CODN (20 – 30 milionů)
  - MPSV Rodina (4 miliony) – prevence nežádoucích jevů v rodině
  - MV (4 miliony) – prevence kriminality
  - MsP (4 miliony) – práce s klienty PMS
  - MZ (2 miliony) – prevence v rámci zdraví?
  - ÚV (1 milion) – genderově podmíněné násilí
- ⇒ Celkem 35 - 45 milionů Kč pro úvodní fázi
- ⇒ Pro růst kapacity je nutný nárůst
- ⇒ Současná kapacita je cca 2 000 klientů, stovky klientů jsou odmítáni.

Asociace CODN

- Spolek, který zastřešuje organizace pracující s osobami, které se dopouští násilí (mohou být CODN i nemusí)
- FÁZE 1: společné prosazení koncepce pro práci s původci násilí
- FÁZE 2:
  - Koordinace činnosti CODN s dalšími organizacemi či programy, které se věnují násilí na různých úrovních (práce s OO, úřady, organizace pracující s OD atd.)
  - Zaštitění vzdělávání pracovníků a přenos know-how ze zahraničí.
  - Vyhodnocování efektivity programů.
  - Rozvoj, aktualizace a odborný dohled nad naplňováním standardů ve spolupráci s národním koordinátorem/kou
  - Případně správa soukromého fondu, ze kterého mohou organizace čerpat dotace.

Další kroky

- 2. Konzultace s Výborem pro prevenci DN – prosinec 2023
- Založení asociace (přelom roku 2023/2024)
- Vyjednávání s MV, MPSV, ÚV + politická advokacie
- Příprava koncepce a aktualizace Minimálních standardů (2024)
- Vyjednávání a přípravy případných legislativních změn (2024 - 2025)
- ...

Co nedoporučujeme

- Rozšíření pravomoci IC o práci s původci násilí => CODN by jasně oddělila práci s cílovými skupinami a její specifika. Zároveň jedna organizace může provozovat IC i CODN s provázaností na základě vlastních metodik, které jsou v souladu se zákony i standardy.
- Rozšíření agendy PMS => může doplňovat, ale nikoliv tvořit systém, který je potřeba postavit na již fungujících (a hlavně terapeutických) programech.
- Pouhé zařazení osob, které se dopouští násilí mezi klienty **sociálních služeb** => práce s násilím vyžaduje specifickou definici a ukotvení

www.zastavnasili.cz